

نظارت در تشخیص تعدیل مالیات توسط ممیزین کل

بموجب قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه 66 و اصلاحیه بعدی آن وظایف و مسئولیتهای عیدیه ای به عهده ممیزین کل مالیاتی گذارده شده و متناسباً نیز اختیارات قانونی لازم تفویض گردیده است، مهمترین وظیفه اختصاصی ممیزین کل رسیدگی مجدد به پرونده های مالیاتی مودیان معترض و رفع اختلاف ایشان با سایر ماموران تشخیص (ممیز یا سرممیز مالیاتی) و قطعیت مالیاتها و مختومه کردن پرونده ها در اسرع وقت و یا اظهار نظر قانونی و مستدل و موجه و تشریح علل عدم امکان رفع اختلاف در ظهر اوراق تشخیص مالیات مودیان در اجرا ماده 238 قانون میباشد. مسلماً موفقیت در انجام چنین وظیفه مهمی مستلزم تسلط کافی به مقررات مالیاتی و سایر قوانین موضوعه و آیین نامه ها و دستورالعملهای صادره و اطلاع از شرایط و اوضاع و احوال اقتصادی و نوع و نحوه فعالیت مودیان زیربط در سنوات مورد رسیدگی مالیاتی و شناخت کافی از تواناییها و درجه صحت تشخیص ماموران تحت نظارت و دارا بودن قدرت بیان و نگارش و استدلال منطقی و قانونی و موجه و حسن برخورد با ارباب رجوع میباشد. از طرفی اصل بر این است ممیزین کل مالیاتی که در حال حاضر مشغول انجام وظیفه هستند واجد شرایط و صفات مذکوره فوق باشند. معهداً ملاحظه میشود برخی از ممیزین کل مالیاتی علیرغم وظایف و مسئولیتهای یاد شده و اختیارات قانونی و وسیعی که در مورد رفع اختلافات مالیاتی دارند و با آن که اکثر قریب به اتفاق مودیان معترض مایل به رفع اختلاف از طریق ممیز کل هستند آنطور که باید و شاید این وظیفه اساسی و مهم را ایفاء نمیکند و بجای توجیه به اعتراضات و دلایل موجه مودیان معترض و حل و فصل پرونده ها اظهار مقید و محدود بودن اختیارات خود به میزان تعدیل معین، موجب سوق پرونده مودیان به هیئتهای حل اختلاف مالیاتی میشوند نتیجه چنین روشی افزایش بی رویه و غیر متعارف پرونده های ارجاعی به هیئتهای حل اختلاف مالیاتی تاخیر در قطعیت و وصول به موقع مالیاتها است، حال آنکه تجربیات گذشته حاکی از آن است که بسیاری از اختلافات مالیاتی بر اساس تسلط و احساس وظیفه و قانون دانی ممیزین کل در این مرحله قابل حل و فصل میباشد لذا بمنظور تصحیح و تسریع جریان امور موکداً مقرر میشود:

1- ممیزین کل مالیاتی در مراحل قبل از صدور برگ تشخیص ماموران تحت نظارت خود را از جهت نحوه تنظیم و نگارش گزارش رسیدگی و توجه به مبانی و اصول که باید در جمع آوری دلایل و اطلاعات و تجزیه و تحلیل و استدلال و نتیجه گیری از آنها رعایت و نکاتی که بر حسب نوع پرونده در گزارشها درج شود آموزش داده و راهنمایی نمایند تا اوراق تشخیص مالیات با کیفیت درج در ماده 237 قانون صادر گردد. بدیهی است ماموران تشخیص زیربط باید بنحوا حسن درآموزشهای قانونی و راهنمایی های اصولی ممیزین کل استقبال و استفاده نمایند و در صورت عدم توجه به دلالتهای قانونی ممیزین کل برابر مقررات با آنها رفتار خواهد شد.

2- ممیزین کل نسبت به مودیان که در اجرای ماده 238 تقاضای رسیدگی دارند ضمن حسن برخورد و استقبال از مراجعات ایشان باید با توجه به اظهارات کتبی و شفاهی آنها موارد اعتراض را مورد رسیدگی قانونی و کامل قرار داده و برای حصول واقعیت شخصاً اقدام و یا در صورت لزوم با رعایت مهلت مقرر در ماده مذکور نسبت به صدور قرار مبادرت و اجرای آن را بسایر ماموران تشخیص و یا کارشناسان مالیاتی ابواب جمعی خود محول و یا احراز موجه بودن نسبی یا کلی موارد اعتراض بنحو مذکور در ماده 238 اقدام به رفع اختلاف و قطعیت مالیات نمایند. لزوماً متذکر میشود در این خصوص هیچگونه محدودیتی از حیث میزان تعدیل ماخذ مشمول مالیات یا حتی رفع تعرض از مودی در صورت ضرورت و استحقاق قانونی وجود ندارد، مضافاً آنکه دادستانی انتظامی مالیاتی در مورد میزان تعدیل ماخذ مشمول مالیات یا رفع تعرض از مودی در صورتیکه بر اساس احراز واقعیت و متضمن استدلال موجه و قانونی و منطبق با اوضاع و احوال خاص مودی باشد حساسیتی نخواهد داشت، بلکه از آن استقبال نیز خواهد کرد. البته هرگاه دلایل و مدارک و اسناد ابرازی و رسیدگیهای معموله منتهی به رفع اختلاف و ختم پرونده نشود، لازم است برابر قسمت اخیر ماده 238 جریان امر در ظهر برگ تشخیص بطور مستدل درج و امضاء

شود و سپس پرونده امر جهت رسیدگی به هیئت حل اختلاف مالیاتی ارجاع گردد تا هیئت حل اختلاف نیز از جریان پرونده و نظریه مستدل و موجه ممیز کل آگاهی یابد.

3- ادارات کل مکلفند آمار اوراق تشخیص صادره در محدوده هر ممیز کلی و تعدادی را که مالیات آنها توسط ممیز کل به قطعیت رسیده و یا قطعی نشده متضمن اظهار نظر موجه و مستدل ممیز کل هر ماهه به تفکیک هر ممیز کلی و با درج مشخصات کامل به دادستانی انتظامی مالیاتی ارسال تا مورد بررسی واقع شود. بدیهی است تخصیص پاداش حسن خدمت و سایر امتیازات مادی و معنوی و ترفیعات بعدی ممیزین کل بستگی به توانائی و کارائی آنها در نظارت بر حسن اجرای قانون و ارشاد و آموزش ماموران تحت نظارت و توانائی تشویق و جذب مودیان برای رفع اختلافات مالیات و همچنین قوت و صحت استدلال آنها در مورد پرونده هائی که منتهی به رفع اختلاف نشده خواهد داشت و به هر حال چنانچه احراز شود بعضی از ممیزین کل قادر به ایفاء وظایف قانونی خود بنحو مطلوب و کارانایستند، الزاماً "درسمتهای دیگری که متناسب با توانائی آنها باشند، بخدمت منصوب خواهند شد.

داریوش ایرانبدی

معاون درآمدهای مالیاتی